

Daniil Kharms, **El circ Printimpram**

Antologia de poemes infantils

Versions de José Mateo Puig
i Xènia Dyakonova
Il·lustració de Lluís Gay
Disseny de Noemí Culla

80 pp
Cartoné
22,1 × 27,8 cm
Conté un sobre a la tapa amb
un desplegable de 47 × 120 cm

Poesia moderna i contemporània
(DCC) | *Llibres il·lustrats infantils*
(YBC) | *Infantil i juvenil, poesia*
(YPD) | *Poesia de poetes*
individuals (DCF)

PVP: 24,50 (23,56 + IVA)

L'autor

Daniil Kharms (1905-1942) és, per una banda, un autor de culte de literatura adulta: figura central d'Oberiú, l'últim grup de l'avantguarda literària soviètica dels anys vint del s. XX. Escriu relats i peces teatrals absurdistes de gran fondària ontològica. D'altra banda, com a autor infantil, ha estat sempre popularíssim a Rússia. Hi ha una clara línia que uneix l'obra infantil i l'adulta, que va quedar inèdita fins anys més tard de la mort de Kharms, a causa de la deriva estaliniana que va afectar tots els àmbits de la producció artística. Kharms va trobar refugi en la literatura infantil, però no en va fer un gènere menor ni va ser mai condescendent amb el públic; va saber adaptar-s'hi sense cedir als clixés del moment. Així i tot, no es va poder estalviar una condemna d'exili, la proscripció dels seus treballs —la fam i les penúries que se'n van derivar— ni, finalment, la mort a l'hospital penitenciari de Leningrad durant el setge de la ciutat.

No va deixar una obra infantil gaire extensa, amb prou feines 50 poemes i un grapat petit de contes; però, desimboltes i irreverents, les seves poesies s'aguanten de meravella. Avui dia —com ha passat amb continuïtat durant els últims 50 anys— continuen sortint en àlbums amb què es deixen pares i fills.

El llibre i l'edició

El llibre és una antologia del 25 poesies infantils de Kharms en forma d'àlbum il·lustrat. La base n'és el treball lingüístic d'adaptar al català una poesia infantil molt diferent de la nostra. Hem procurat fer traduccions prou rigoroses, però hem prioritzat el resultat: els poemes han de fer gràcia llegits en veu alta. Això implica que el registre lingüístic sigui adequat i requereix un bon ús del ritme i la rima. Els poemes s'han il·luminat amb el treball poc convencional del dibuixant Lluís Gay. Les seves il·lustracions són texturades, enginyoses i boniques alhora, i d'alguna manera també fan de pont entre el món soviètic de Kharms i el nostre present. Una particularitat d'aquesta edició és el fet de mantenir criteris de tractament i presentació dels textos originals més habituals en la de poesia adulta que no pas de l'infantil. Presentem el text acarat (per treure partit estètic de l'emmirationament amb els originals, en caràcters ciríl·lics i d'un to gris verdós), referències dels poemes (datació i breu comentari) i un afegit més aviat destinat a l'adult (al pare o a l'adult que serà el nen) en forma de separata desplegable de 47 × 120 cm, amb una introducció a l'autor i una cronologia amb material gràfic.

Nota final

Amb *El circ Printimpram* presentem l'editorial Vacamú. Volem fer llibres que facin il·lusió, llibres per a nens de totes les edats: il·lustrats i bonics, però que es fonamentin en les qualitats literàries. Aquest primer llibre nostre mostra cap a on volem anar. Estem convençuts que difícilment obtindrem bons resultats si no som amateurs, en el sentit que ens mogui la passió pel llibre més que no pas l'eficiència industrial. En el futur volem fer llibres amb un esperit similar a aquest: no podran ser gaires a l'any.

Quina gràcia té *El circ Printimpram*

—És un llibre bonic des del punt de vista plàstic:

—Dibuixos bonics, divertits, harmònics. Fets a mà, amb la textura dels llapis de colors.

—Tot el conjunt del llibre busca el plaer sensual: explota la corporeïtat de la lletra impresa en dos alfabetes diferents, que juguen sobriament amb la forma emmirallada. El paper és d'un gramatge moderat, de molt volum, càlid, flexible i amb textura. La posada en pàgina és harmoniosa. La cronologia i la introducció es presenten a part, en forma d'un desplegable atractiu amb il·lustracions, de manera que la informació no entorpeix el llibre; apareix, en canvi, com un afegit que es pot estendre i formar un pòster.

—Hauria de ser un llibre de fons. Incorpora una feina de traducció important. Són 25 poesies, de llargàries diverses, d'un clàssic de la literatura del s. XX.

—Les versions catalanes estan fetes amb versos aptes per a ser dits en veu alta i recordats. La llengua és viva i natural, però amb ritme i rima. Els responsables de les versions són la traductora i poeta Xènia Dyakonova, experta en traduccions poètiques, i José Mateo Puig, amb qui ha signat altres treballs.

—S'hi tracta el text amb paràmetres de rigor propis de l'edició d'un clàssic de la literatura: versions acarades (bilingüe), referències i comentaris de cada poema, introducció i cronologia en forma de pòster.

—De manera col·lateral, el llibre és també una invitació a aprendre a llegir a diversos nivells: el fet de mostrar l'original i d'aportar material explicatiu adjunt permet prendre consciència dels treballs de mediació que incorpora qualsevol text.

—Té un format prou pràctic per a l'ús que ha de tenir. És prou gran, perquè l'amplitud fa goig i és un gust veure el blanc del paper Munken; però pot cabre a qualsevol prestatgeria i, per facilitar-ne el transport i perquè el llibre pugui sortir de casa, les tapes són dures, però d'un gruix moderat, i els fulls tenen volum i prou opacitat, però no són gaire feixucs.

